

"לעשות אותם ימי משתה ושמחה
ומשלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים"

מגילת אסתר לפורים

חג פורים הוא לא רק החג הכי שמח, הוא גם החג הכי מאחד. הכי של כלנו. בפורים אפשר באמת להרגיש שכולנו משפחה יהודית אחת גדולה: צעירים ומבוגרים, חילונים וחרדים, גברים ונשים, מכל העדות ומכל התפוצות. לכן נותנים משלוחי מנות! והסיפור המופלא של מגילת אסתר, שקוראים ביחד, מלמד אותנו לדאוג לכל יהודי, בכל זמן ובכל מקום.

זה גם הערך שמלווה את כל הפעילות של ארגון רבני צהר, ממיזם הנישואין שחיתן עד היום עשרות אלפי חילונים, ועד לסיוע בבירור יהדות לעולי חבר העמים. אנחנו שמחים שבאתם לחגוג איתנו את חג הפורים, כהלכה ובאהבה, ומקווים שתהפכו להיות חלק ממשפחת צהר בכל השנה כולה!

חפשו את החידה בחוברת,
בין הפותרים נכונה יוגרלו פרסים יקרי ערך!

פורים שמח
ארגון רבני

ברכות לפני מקרא המגילה

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו על מקרא מגילה.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שעשה נסים לאבותינו בימים ההם בזמן הזה.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שהחינו וקימנו והגיענו לזמן הזה

פרק א

א ויהי בימי אחשורוש: הוא אחשורוש, המלך מהדו ועד-כוש--שבע ועשרים ומאה, מדינה. ב בימים, ההם--בשבת המלך אחשורוש, על כסא מלכותו, אשר בשושן הבירה. ג בשנת שלוש, למלכו, עשה משתה, לכל-שריו ועבדיו: חיל פרס ומדי, הפרתמים ושרי המדינות--לפניו. ד בהראתו, את-עשר כבוד מלכותו, ואת-יקה, תפארת גדולתו; ימים רבים, שמונים ומאת יום. ה ובמלואת הימים האלה, עשה המלך לכל-העם הנמצאים בשושן הבירה למגדול ועד-קטן משתה--שבעת ימים: בחצה גנת ביתן המלך. ו חור פרס ותכלת, אחוז בחבלי-בוץ וארגמן, על-גילי כסף ועמודי שש; מטות זהב וכסף, על רצפת בהט-ושש--ויד וסחרת. ז והשקות בכלי זהב, וכלים מכלים שונים; ויין מלכות רב, כיד המלך. ח והשתיה כדת, אין אנס: כי-כן יסד המלך, על כל-רב ביתו--לעשות, כרצון איש-ואיש. ט גם ושתה המלכה, עשתה משתה נשים--בית, המלכות, אשר למלך אחשורוש. י ביום, השביעי, כטוב לב-המלך, ביין--אמר למהומן בזתא חרבונא בגתא ואבגתא, זתר וכרפס, שבעת הסריסים, המשרתים את-פני המלך אחשורוש. יא להביא את-ושתה המלכה, לפני המלך--בכתר מלכות: להראות העמים והשרים את-ופיה, כי-

נעים להכיר: אחשוורוש

משתה מצומצם הכניסה למקומיים בלבד

גם לנשים מגיע משתה

אחשוורוש דורש מהמלכה ושתה להגיע ולהראות לכולם מי הכי יפה בעיר. ושתה מסרבת-קץ השובינזם

ברכת הרב דוד סתיו, יו"ר ארגון רבני צהר

מגילת אסתר מקפלת בתוכה את תולדות הקיום היהודי לדורותיו. תחילתה, באמירה הכואבת של המן "ישנו עם אחד המפוזר ומפורד בין העמים". סופה, בקריאה הגדולה של אסתר המלכה "לך כנס את כל היהודים".

יצאנו ממערכת בחירות שידעה להבליט את השינויים בין הגוונים השונים בחברה הישראלית. הידרנו בהבלטת המפריד, עתה עלינו לחזור ולהתכנס יחד. להכיר כי המשותף רב בהרבה על המפריד.

בחג זה אנו חוזרים לזכור ולהזכיר כי אנו רעים זה לזה ולכן נשלח מנות לשכנים ומתנות לאכילוסים.

ארגון רבני "צהר" מבקש בכל ימות השנה, להרבות בכינוס ובהעצמת המשותף שלנו כחברה יהודית במדינת ישראל המתחדשת. ולואי ויהפכו ימי הפורים הללו למנוף וחיזוק הקשרים בין איש לרעהו.

פורים שמח!

הרב דוד סתיו

לע"נ ד"ר אריה (ליאון) קרוניץ ז"ל

ד"ר אריה (ליאון) קרוניץ נולד ב-1917 בקלצק פולין ונפטר בשנת 1985 במונטריאול, קנדה. בצעירותו התחנך בישיבה תורנית, ואח"כ סיים את לימודיו האקדמאים כדוקטור לחינוך יהודי. ד"ר קרוניץ הקדיש את חייו לעם היהודי ולמדינת ישראל כמחנך מוביל, כמנהיג ציוני וכפעיל בקהילה היהודית, וחייו היוו דוגמה לגישור בין כל חלקי העם. הוא היה פעיל במגוון רחב של ארגונים יהודיים וציוניים, מתוך אמונה שזהו אמצעי חיוני לאיחוד כל יהודי קנדה הציוניים, דתיים וחילוניים, ימין ושמאל כאחד. הוא האמין בדבקות כי יותר מרכיבי זהות מחברים בינינו כיהודים מאלו המפרידים בינינו. ד"ר קרוניץ כיהן במספר תפקידי מפתח בקהילה היהודית, ביניהם בפדרציה הציונית של קנדה, בהסתדרות הציונית העולמית ובקונגרס היהודי העולמי. הוא היה אישיות מוערכת בקרב רבים ממנהיגי האומה, והללו נעזרו בו, בחוכמתו ובתבונתו, בעיקר בכל הנוגע לקשרים עם יהדות התפוצות. בנוסף למחויבותו הגדולה לקהילה ולעם היהודי, ד"ר קרוניץ היה איש משפחה מסור, שהנאתו הגדולה ביותר הייתה לבלות בחיק הקרובים החשובים לו.

מגילת פורים יוצאת לאור לאור בשיתוף:

ייעוץ ועריכה: איתן דור-שב, עיצוב: respect

הידעת?

"משלוח מנות איש לרעהו"

במגילה מסופר שהיהודים בממלכת אחשוורוש שלחו:
משלוח מנות איש לרעהו" (ט, טז)

משלוח המנות מבטא אחדות ורכות ובעיקר נתינה. בטבענו אנו אוהבים לקבל ולקבל וחושבים שכלל שנקבל יותר, נהיה מאושרים יותר, אולם כאשר חושבים מעט יותר לעומק, מגלים שיש שמחה בנתינה, המשתווה ואף עולה לעיתים על שמחת הקבלה. הנתינה מאפשרת לאדם להשתחרר מאנוכיותו, להפתח ולהתחבר לאחר.

מתנות לאביונים

כפורים נוהגים להעניק מתנות לאביונים, הדבר מרגיל אותנו לשלב בכל שמחה שאנו חוגגים גם את הזולת. שעת אושר מזמינה אותנו לזכור את מי שאין ביכולתו לחגוג, ולאפשר גם לו להיות שמח.

התיעצות מלכותית דחופה - מה עושים!?

גזר הדין על ושת: הדחה בגין פגיעה בכבוד המלך

טובת מראה היא. יב ותמאן המלכה ושתי, לבוא בדבר המלך, אשר ביד הסריסים; ויקצף המלך מאד, וחמתו בערה בו. (ס)
יג ויאמר המלך, לחכמים ידעי העתים: כי-כן, דבר המלך, לפני, כל-ידעית ודין. יד והקרב אליו, כרשנא שתר אדמתא תרשיש, מרס מרסנא, ממוכן--שבעת שרי פרס ומדי, ראי פני המלך, הישבים ראשנה, במלכות. טו כדת, מה- לעשות, במלכה, ושתי--על אשר לא-עשתה, את-מאמר המלך אחשוורוש, ביד הסריסים. (ס)
טז ויאמר מומכן (ממוכן), לפני המלך והשרים, לא על-המלך לבדו, עותה ושתי המלכה: כי על-כל-השרים, ועל-כל-העמים, אשר, בכל- מדינות המלך אחשוורוש. יז כי-יצא דבר- המלכה על-כל-הנשים, להבזות בעליהן בעיניהן: באמרם, המלך אחשוורוש אמר להביא את-ושתי המלכה לפניו--ולא-באה. יח והיום הזה תאמרנה שרות פרס- ומדי, אשר שמעו את- דבר המלכה, לכל-שרי המלך; וכדי, ביוון וקצף. יט אם-על-המלך טוב, יצא דבר-מלכות מלפניו, וכתב בדת פרס- ומדי, ולא יעבור: אשר לא- תבוא ושתי, לפני המלך אחשוורוש, ומלכותה יתן המלך, לרעותה הטובה ממנה. כ ונשמע פתגם המלך אשר-יעשה בכל-מלכותו, כי רבה היא; וכל-הנשים, יתנו יקר לבעליהן-- למגדול, ועד-קטן. כא וייטב, הדבר, בעיני המלך, והשרים; ויעש המלך, בדבר ממוכן. כב וישלח ספרים, אל-כל-מדינות המלך--אל-מדינה ומדינה ככתבה, ואל-עם ועם כלשונו: להיות כל-איש שדר בביתו, ומדבר בלשון עמו. (ס)

פרק ב

א אחה הדברים האלה, כשך, חמת המלך אחשוורוש--זכר את-ושתי ואת אשר-עשתה, ואת אשר-נגזר עליה. ב ויאמרו נערי המלך, משרתיו: יבקשו למלך נערות בתולות, טובות מראה, ויפקד המלך פקידים, בכל-מדינות מלכותו, ויקבצו את-כל-נערה-בתולה טובת מראה אל-שושן הבירה אל-בית הנשים, אל-יד הגאסרים המלך שמר הנשים; ונתן, תמרקהן. ד והנערה, אשר היטב בעיני המלך--תמלך, תחת ושתי; וייטב הדבר בעיני המלך, ויעש כן. (ס)
ה איש יהודי, היה בשושן הבירה; ושמו מרדכי, בן יאיר בן-שמעי בן-קיש--איש ימיני. ו אשר הגלה, מירושלים, עם-הגלה אשר הגלתה, עם יכניה מלך-יהודה--אשר הגלה, נבוכדנצר מלך בבל. ז והיה אמן את-הדסה, היא אסתר בת-דוד--כי אין לה, אב ואם; והנערה יפת-תארה,

אסתר נלקחת לתחרות ושומרת על זכות השתיקה בנוגע למוצאה

הפתעה! אסתר היא הזוכה בתחרות! עוד משתה, והפעם - לכבוד המלכה החדשה

וטובת מראה, ובמות אביה ואמה, לקחה מרדכי לו לבת. ח והיה, בהשמע דבר-המלך ודתו, ובהקבץ נערות רבות אל-שושן הבירה, אל-יד הגי, ותלקח אסתר אל-בית המלך, אל-יד הגי שמר הנשים. ט ותיטב הנערה בעיניו, ותשא חסד לפניו, ויבהל את-תמרקה ואת-מנותה לתת לה, ואת שבע הנערות הראיות לתת לה מביית המלך; וישנה ואת-נערותיה לטוב, בית הנשים. י לא-הגידה אסתר, את-עמה ואת- מולדתה: כי מרדכי צוה עליה, אשר לא-תגיד. יא ובכל-יום ויום--מרדכי מתהלך, לפני חצר בית-הנשים: לדעת את-שלוש אסתר, ומה-יעשה בה. יב ובהגיע תור נערה ונערה לבוא אל- המלך אחשוורוש, מקץ היות לה כדת הנשים שנים עשר חדש--כי בן ימלאו, ימי מרוקיהן: ששה חדשים, בשמן המז, וששה חדשים בפשמים, ובתמרקי הנשים. יג ובה, הנערה באה אל-המלך--את כל-אשר תאמר ינתן לה, לבוא עמה, מבית הנשים, עד-בית המלך. יד בערב היא באה, ובבקר היא שבה אל-בית הנשים שני, אל-יד שעשגו סרים המלך, שמר הפילגשים: לא-תבוא עוד אל-המלך, כי אם- חפץ בה המלך ונקראה בשם. טו ובהגיע תור אסתר בת-אביחילי דוד מרדכי אשר לקח-לו לבת לבוא אל-המלך, לא בקשה דבר--כי אם את-אשר יאמר הגי סרים-המלך, שמר הנשים; ותהי אסתר נשאת חן, בעיני-כל-ראיה. טז ותלקח אסתר אל-המלך אחשוורוש, אל-בית מלכותו, בחדש העשירי, הוא-חדש טבת--בשנת-שבע, למלכותו. יז ויאהב המלך את-אסתר מכל- הנשים, ותשא-חן וחסד לפניו מכל-הבתולות; וישם כתר-מלכות בראשה, וימליכה תחת ושתי.

המלך מתחרט על סילוק ושתי ומכריז על תחרות מלכת היופי

נעים להכיר: מרדכי ואסתר

ה ויעש המלך משתה גדול, לכל שריו ועבדיו-- את, משתה אסתר; והנחה למדינות עשה, ויתן משאת כיד המלך. יט ובהקבץ בתולות, שנית; ומרדכי, ישב בשער-המלך. כ אין אסתר, מגדת מולדתה ואת-עמה, כאשר צוה עליה, מרדכי; ואת-מאמר מרדכי אסתר עשה, כאשר היתה באמנה אתו. {ס} כא בימים ההם, ומרדכי יושב בשער-המלך; קצף בגתן ותרש שני-סריסי המלך, משמרי הסף, ויבקשו לשלח יד במלך אחשורוש. כב ויודע הדבר למרדכי, ויגד לאסתר המלכה; ותאמר אסתר למלך, בשם מרדכי. כג ויבקש הדבר וימצא, ויתלו שניהם על-עץ; ויכתב, בספר דברי הימים-- לפני המלך. {ס}

נסיון התנקשות במלך - מרדכי מציל את המצב

פרק ג

א אחר הדברים האלה, גדל המלך אחשורוש את-המן בן-המדתא האגגי-- וינשאהו; וישם את-כסאו, מעל, כל-השרים אשר אתו. ב וכל-עבדי המלך אשר-בשער המלך, כרעים ומשתתחים להמן-- בי-בן, צוה-לו המלך; ומרדכי-- לא יכרע, ולא ישתחוה. ג ויאמרו עבדי המלך, אשר-בשער המלך-- למרדכי: מדוע אתה עוברה את מצות המלך. ד ויהי, באמרם (כאמדם) אליו יום ויום, ולא שמע, אליהם; ויגידו להמן, לראות היעמדו דברי מרדכי-- כי-הגיד להם, אשר-הוא יהודי. ה וירא המן-- כי-אין מרדכי, כרע ומשתחוה לו; וימלא המן, חמה. ו ויבו בעיניו, לשלח יד במרדכי לבדו-- כי-הגידו לו, את-עם מרדכי; ויבקש המן, להשמיד את-כל-היהודים אשר בכל-מלכות אחשורוש-- עם מרדכי. ז בחדש הראשון, הוא-חדש ניסן, בשנת שתיים עשרה, למלך אחשורוש: הפיל פור הוא הגורל לפני המן, מיום ליום ומחדש לחדש שנים-עשר-- הוא-חדש אדר. {ס} ח ויאמר המן, למלך אחשורוש-- ישנו עם-אחד מפזר ומפזר בין העמים, בכל מדינות מלכותך; ודתיים שנות מפל-עם, ואת-דתי המלך אינם עושים, ולמלך אין-שוה, להניחם. ט אם-על-המלך טוב, יכתב לאבדם; ועשרת אלפים פפר-כסף אשקול על-ידי עשי המלאכה, להביא, אל-גנזי המלך. י ויסר המלך את-טבעתו, מעל ידו; ויתנה, להמן בן-המדתא האגגי-- צרר היהודים. יא ויאמר המלך להמן, הכסף נתון לך; והעם, לעשות בו כטוב בעיניך. יב ויקראו ספרי המלך בחדש הראשון, בשלושה עשר יום בו, ויכתב ככל-אשר-צוה המן אל אחשורוש המלך ואל-הפחות אשר על-מדינה ומדינה ואל-שריעם ועם, מדינה ומדינה ככתבה ועם ועם כלשונו: בשם

לא נעים להכיר-המן

הרייטינג של המן עולה בגיבוי המלך. מרדכי מסרב להשתחוות להמן!

תירוץ נוח להפלת תכנית חיסול על היהודים

לא קשה לשכנע את המלך באימוץ הפיתרון הסופי

המלך אחשורוש נכתב, ונחתם בטבעת המלך. יג ונשלחו ספרים ביד הרצים, אל-כל-מדינות המלך-- להשמיד להרג ולאבד את-כל-היהודים מנער ועד-זקן טף ונשים ביום אחד, בשלושה עשר לחדש שנים-עשר הוא-חדש אדר; ושללם, לבו. יד פתשגן הכתב, להנתן דת בכל-מדינה ומדינה, גלוי, לכל-העמים-- להיות עתרים, ליום הזה. טו הרצים יצאו דחופים, בדבר המלך, והדת נתנה, בשושן הבירה; והמלך והמן ישבו לשתות, והעיר שושן נבוכה. {ס}

פרק ד

א ומרדכי, ידע את-כל-אשר נעשה, ויקרע מרדכי את-בגדיו, וילבש שק ואפר; ויצא בתוך העיר, ויזעק וזעקה גדולה ומרה. ב ויבוא, עד לפני שער-המלך: כי אין לבוא אל-שער המלך, בלבוש שק. ג ובכל-מדינה ומדינה, מקום אשר דבר-המלך ודתו מגיע-- אבל גדול ליהודים, וצום ובכי ומספד; שק ואפר, יצע לרבים. ד ותבואינה (ותבואנה) נערות אסתר וסריסיה, ויגידו לה, ותתחלחל המלכה, מאד; ותשלח בגדים להלביש את-מרדכי, ולהסיר שקו מעליו-- ולא קבל. ה ותקרא אסתר להתך מסריסי המלך, אשר העמיד לפניו, ותצוהו, על-מרדכי-- לדעת מה-זה, ועל-מה-זה. ו ויצא התך, אל-מרדכי-- אל-רחוב העיר, אשר לפני שער-המלך. ז ויגד לו מרדכי, את כל-אשר קרהו; ואת פרשת הכסף, אשר אמר המן לשקול על-גנזי המלך ביהודיים (ביהודים)-- לאבדם. ח ואת-פתשגן כתב-הדת אשר-נתן בשושן להשמידם, נתן לו-- להראות את-אסתר, ולהגיד לה; ולצוות עליה, לבוא אל-המלך להתחנן-לו ולבקש מלפניו-- על-עמה. ט ויבוא, התך; ויגד לאסתר את דברי מרדכי. י ותאמר אסתר להתך, ותצוהו אל-מרדכי, יא-כל-עבדי המלך ועם-מדינות המלך ידעים, אשר כל-איש ואשה אשר יבוא אל-המלך אל-התחצר הפנימית אשר-לא יקרא אחת דתו להמית, לבר מאשר יושיט-לו המלך את-שרביט הזהב, וחה; ואני, לא נקראתי לבוא אל-המלך-- זה, שלוש יום. יב ויגידו למרדכי, את דברי אסתר. יג ויאמר מרדכי, להשיב אל-אסתר: אל-תדמי בנפשך, להמלט בית-המלך מכל-היהודים. יד כי אם-החרש תחרישי, בעת הזאת-- רוח והצלה יעמוד ליהודים מפקום אחר, ואת ובית-אביך תאבדו; ומי יודע-- אם-לעת כזאת, הגעת למלכות. טו ותאמר אסתר להשיב אל-מרדכי. טז לך כנוס את-כל-היהודים הנמצאים בשושן, וצומו עלי ואל-תאכלו

הבשורה המרה עושה לה כנפיים - הלם בקרב יהודי הממלכה!

אסתר מתעכנת במצב - מרדכי דורש מאסתר להפעיל קשרים!

תגובת אסתר: הדבר כרוך בסכנת חיים!

תגובת מרדכי: עכשיו או לעולם לא!

אסתר מתגייסת - כולם צמים ומתפללים להצלחתה במשימה

אסתר ניצבת מול המלך - התמצא חן בעיניו?

אחשוורוש שוב נשבה בקסמה המלכות - "עד חצי אסתר מזמינה את המלך והמון למשתה"

משאלתה של אסתר במשתה: תבואו גם מחר...

המון זועם על מרדכי ומזמין עמוד תליה גבוה

ואל-תשנתו של־שנת ימים לילה ויום--גם-אני ונערתי, אצום בן; ובכן אבוא אל-המלך, אשר לא-כדת, וכאשר אבדתי, אבדתי. ויעבד מרדכי; ויעש, ככל אשר-צויתה עליו אסתר.

פרק ה

א ויהי ביום השלישי, ותלבש אסתר מלכות, ותעמוד בחצר בית-המלך הפנימית, נכח בית המלך; והמלך יושב על-פסא מלכותו, בבית המלכות, נכח, פתח הבית. ב ויהי כראות המלך את-אסתר המלכה, עמדת בחצר--נשאה חן, בעיניו; ויושט המלך לאסתר את-שרביט הזקב אשר בידו, ותקרב אסתר, ותגע בראש השרביט. ג ויאמר לה המלך, מה-לך אסתר המלכה; ומה-בקשתך עד-חצי המלכות, ונתן לך. ד ותאמר אסתר, אם-על המלך טוב-יבוא המלך והמן היום, אל-המשתה אשר-עשיתי לו. ה ויאמר המלך--מהרו את-המן, לעשות את-דבר אסתר; ויבא המלך והמן אל-המשתה אשר-עשתה אסתר. ו ויאמר המלך לאסתר במשתה היין, מה-שאלתך ונתן לך; ומה-בקשתך עד-חצי המלכות, ותעש. ז ותען אסתר, ותאמר: שאלתי, ובקשתי. ח אם-מצאתי חן בעיני המלך, ואם-על המלך טוב, לתת את-שאלתי, ולעשות את-בקשתי--יבוא המלך והמן, אל-המשתה אשר אעשה להם, ומחר אעשה, כדבר המלך. ט ויצא המן ביום ההוא, שמח וטוב לב; וכראות המן את-מרדכי בשער המלך, ולא-קם ולא-זע ממנו--וימלא המן על-מרדכי, חמה. י ויתאפק המן, ויבוא אל-ביתו; וישלח ויבא את-אהביו, ואת-זרש אשתו. יא ויספר להם המן את-כבוד עשרו, ורב בניו; ואת כל-אשר גדלו המלך ואת אשר נשאו, על-השרים ועבדי המלך. יב ויאמה המן-

המלך לא מצליח להרדם - סיפור לפני השינה... האם לא צ'יפתי את מרדכי על שהציל אותי!?

המלך: "מה לעשות באיש אשר המלך חפץ ביקרו?" המן משוכנע שמדובר בו ומפריז בגיוני כבוד

פקודת המלך: עשה כל זאת למרדכי היהודי!

המן מגיע לביתו מבוויש ומיד נקרא למשתה

אף לא-הביאה אסתר המלכה עם-המלך אל-המשתה אשר-עשתה, כי אם-אוהי; וגם-למחר אני קרוא-לה, עם-המלך. יג וכל-זה, איננו שוה לי: בכל-עת, אשר אני ראה את-מרדכי היהודי--יושב, בשער המלך. יד ותאמר לו זרש אשתו וכל-אהביו, יעשו-עין גבה חמשים אמה, ובבקר אמר למלך ויתלו את-מרדכי עליו, ובא-עם-המלך אל-המשתה שמה; וייטב הדבר לפני המן, ויעש העין. (ס)

פרק ו

א בלילה ההוא, נדדה שנת המלך; ויאמה להביא את-ספר הזכרונות דברי הימים, ויהיו נקראים, לפני המלך. ב וימצא כתוב, אשר הגיד מרדכי על-בגתנא ותרש שני סריסי המלך--משמרי הסף: אשר בקשו לשלח יד במלך אחשוורוש. ג ויאמר המלך--מה-נעשה יקר וגדולה למרדכי, על-זה; ויאמרו נערי המלך, משרתיו, לא-נעשה עמו, דברה. ד ויאמר המלך, מי בחצר; והמן בא, לחצר בית-המלך החיצונה, לאמר למלך, לתלות את-מרדכי על-העץ אשר-הכין לו. ה ויאמרו נערי המלך, אליו--הנה המן, עמד בחצר; ויאמר המלך, יבוא. ו ויבוא המן, ויאמר לו המלך, מה-לעשות באיש אשר המלך חפץ ביקרו; ויאמר המן, בלבו, למי יחפץ המלך לעשות יקר, יותר ממני. ז ויאמר המן, אל-המלך: איש, אשר המלך חפץ ביקרו. ח וביאו לבוש מלכות, אשר לבש-בו המלך; וסוס, אשר רכב עליו המלך, ואשר נתן כתר מלכות, בראשו. ט ונתון הלבוש והסוס, על-יד-איש משרי המלך הפרתמים, והלבישו את-האיש, אשר המלך חפץ ביקרו; והרפיבהו על-הסוס, ברחוב העיר, וקראו לפניו, ככה יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו. י ויאמר המלך להמן, מהרו קח את-הלבוש ואת-הסוס כאשר דברת, ועשה-כן למרדכי היהודי, היושב בשער המלך: אל-תפל דבה מכל אשר דברת. יא ויקח המן את-הלבוש ואת-הסוס, וילבש את-מרדכי; וירפיבהו, ברחוב העיר, ויקרא לפניו, ככה יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו. יב וישב מרדכי, אל-שער המלך; והמן נדחף אל-ביתו, אבל וחפוי ראש. יג ויספר המן לזרש אשתו, ולכל-אהביו, את כל-אשר קרהו; ויאמרו לו חכמיו וזרש אשתו, אם מזדע היהודים מרדכי אשר החלות לנפל לפניו לא-תוכל לו--כי-נפול תפול, לפניו. יד עודם מדברים עמו, וסריסי המלך הגיעו; ויבהילו להביא את-המן, אל-המשתה אשר-עשתה אסתר.

הידעת?

למה מתחפשים בפורים?

יש המסבירים שמקור המנהג להתחפש בפורים מבוסס על המסופר במגילה שרבים מהצוררים התחפשו ליהודים כדי להנצל מעושה בפורים אנו עוטים על פנינו מסיכות שלכאורה מסתירות את פנינו, אולם במובן מסיים, כיון שהאדם רגיל להקיף עצמו בהגנות, בהרגלים וב"פוזזה" מסיימת, לכן דוקא מסכות הפורים מאפשרות לנו להשיל מעט את המסיכה הנסוכה על פנינו להיות רגוע - אנו עצמינו, ללא חשש מתגובת הסובבים וללא חשש מתגובת ומשיך הנוכח ממבט חיצוני.

פרק ז

אסתר חושפת בפני המלך את תכניות המן

א ויבא המלך והמן, לששתות עם-אסתר המלכה. ב ויאמר המלך לאסתר גם ביום השני, במשתה היין--מה-שאלתך אסתר המלכה, ותנתן לך; ומה-בקשתך עד-חצי המלכות, ותעש. ג ותען אסתר המלכה, ותאמר--אם-מצאתי חן בעיניך המלך, ואם-על-המלך טוב: תנתן-לי נפשי בשאלתי, ועמי בבקשתי. ד כי נמכרנו אני ועמי, להשמיד להרוג ולאבד; ואלול לעבדים ולשפחות נמכרנו, החרשתי--כי אין הצד שיהי, בנזק המלך. (ס) ויאמר המלך אחשוורוש, ויאמר לאסתר המלכה: מי הוא זה ואי-זה הוא, אשר-מלאו לבו לעשות כן. ו ותאמר אסתר--איש צר ואויב, המן הרע הזה; והמן נבעת, מלפני המלך והמלכה. ז והמלך קם בחמתו, ממשתה היין, אל-גנת, הביתן; והמן עמה לבקש-על-נפשו מאסתר המלכה--כיראה, כי-כלתה אליו הרעה מאת המלך. ח והמלך שב מגנת הביתן אל-בית משתה היין, והמן נפל על-המטה אשר אסתר עליה, ויאמר המלך, הגם לכבוש את-המלכה עמי בבית; הדבּה יצא מפי המלך, ופני המן, חפז. ט ויאמר חרבוּנה אחד מן-הסרסים לפני המלך, גם הנה-העץ אשר-עשה המן למרדכי אשר דבר-טוב על-המלך עמד בבית המן-גבּה, חמשים אמה; ויאמר המלך, תלהו עליו. י ויתלו, את-המן, על-העץ, אשר-הכין למרדכי; וחמת המלך, שככה. (ס)

המלך לא מצליח להרע ופוקד תללות את המן

פרק ח

א ביום ההוא, נתן המלך אחשוורוש לאסתר המלכה, את-בית המן, צדך היהודיים (היהודים); ומרדכי, בא לפני המלך--כי הגידה אסתר, מה הוא-לה. ב ויסר המלך את-טבעתו, אשר העביר מהמן, ויתנה, למרדכי; ותשם אסתר את-מרדכי, על-בית המן. (ס) ג ותוסף אסתר, ותדבר לפני המלך, ותפל לפני רגליו; ותבקד ותתחנן-לו, להעביר את-רעת המן האגגי, ואת מחשבתו, אשר חשב על-היהודים. ד ויושט המלך לאסתר, את שרבת הזהב, ותקם אסתר, ותעמד לפני המלך. ה ותאמר אם-על-המלך טוב ואם-מצאתי חן לפניו, וכשר הדבר לפני המלך, וטובה אני, בעיניו--יכתב להשיב את-הספרים, מחשבת המן בן-המדתא האגגי, אשר כתב לאבד את-היהודים, אשר בכל-מדינות המלך. ו כי איככה אוכל, וראיתי, ברעה, אשר-ימצא את-עמי; ואיככה אוכל וראיתי,

סקופ: מרדכי היהודי הוא הדוד של המלכה

אסתר מתחננת למלך שיבטל את הגזירה

המלך מאפשר למרדכי אסתר להוציא פקודות חדשות

באבדן מולדתי. (ס) ז ויאמר המלך אחשוורוש לאסתר המלכה, ולמרדכי היהודי: הנה בית-המן נתתי לאסתר, ואתו תלו על-העץ--על אשר-שלח ידו, ביהודיים (ביהודים). ח ואתם כתבו על-היהודים פטוב בעיניכם, בשם המלך, וחתמו, בטבעת המלך: כי-כתב אשר-נכתב בשם-המלך, ונחתום בטבעת המלך--אין להשיב. ט ויקראו ספרי-המלך בעת-ההיא בחדש השלישי הוא-חדש סיון, בשלושה ועשרים בו, ויכתב בכל-אשר-צוה מרדכי אל-היהודים ואל האחשדרפנים-והפחות ושרי המדינות אשר מהדו ועד-בוש שבע ועשרים ומאה מדינה, מדינה ומדינה ככתבה ועם ועם כל-שנו; ואל-היהודים--ככתבם, וכל-שונם. י ויכתב, בשם המלך אחשוורוש, וחתום, בטבעת המלך; וישלח ספרים ביד הרצים בסוסים רכבי הרקש, האחשדרפנים--בני הרמכים. יא אשר נתן המלך ליהודים אשר בכל-עיר-ועיר, להקהל ולעמד על-נפשם--להשמיד ולהרג ולאבד את-כל-חיל עם ומדינה הצרים אתם, טף ונשים; ושללם, לבו. יב ביום אחר, בכל-מדינות המלך אחשוורוש--בשלושה עשר לחדש שנים-עשר, הוא-חדש אדר. יג פתשגן הכתב, להנתן דת בכל-מדינה ומדינה, גלוי, לכל-העמים; ולהיות היהודיים (היהודים) עתודים (עתידים) ליום הזה, להנקם מאיביהם. יד הרצים רכבי הרקש האחשדרפנים, יצאו מבבל ודחופים, בדבר המלך; והדת נתנה, בשושן הבירה. (ס) טו ומרדכי יצא מלפני המלך, בלבוש מלכות תכלת וחור, ועטרת זהב גדולה, ותכריך בוץ וארגמן; והעיר שושן, צהלה ושמחה. טז ליהודים, היתה אורה ושמחה, וששן, ויקר. יז ובכל-מדינה ומדינה ובכל-עיר ועיר, מקום אשר דבר-המלך ודתו מגיע, שמחה וששון ליהודים, משתה ויום טוב; ורבים מעמי הארץ, מתיהדים--כי-נפל פחד-היהודים, עליהם.

"ליהודים היתה אורה ושמחה..."

פרק ט

א ובשנים עשר חדש הוא-חדש אדר, בשלושה עשר יום בו, אשר הגיע דבר-המלך ודתו, להעשות: ביום, אשר שפרו איבי היהודים לשלוט בהם, ונהפוך הוא, אשר ישלטו היהודים המה בשנאיהם. ב נקהלו היהודים בעריהם, בכל-מדינות המלך אחשוורוש, לשלח יד, במבקשי רעתם; ואיש לא-עמד לפניהם, כי-נפל פחדם על-כל-העמים. ג וכל-שרי המדינות והאחשדרפנים והפחות, ועשי המלאכה אשר למלך--מנשאים, את-היהודים: כי-נפל פחד-מרדכי עליהם. ד כי-

"ונהפוך הוא"-- במקום השמדת היהודים... מלחמת נצחון ליהודים

גדול מַרְדְּכִי בְּבֵית הַמֶּלֶךְ, וְשָׁמְעוּ הוֹלֵךְ בְּכָל-
הַמְדִינֹת: כִּי-הָאִישׁ מַרְדְּכִי, הוֹלֵךְ וְגָדוֹל. ה
וַיְכּוּ הַיְהוּדִים בְּכָל-אֹיְבֵיהֶם, מִפֶּת-חֶרֶב וְהֶרֶג
וְאָבֶדָן; וַיַּעֲשׂוּ בְשֵׁנָאֵיהֶם, כְּרָצוֹנָם. ו
וּבְשׁוֹשֵׁן הַבִּירָה, הֶרְגוּ הַיְהוּדִים וְאָבֶד--חֲמֵשׁ מֵאוֹת, (ו)
אִישׁ. (ס)
פֶּרֶשׁנֶדְתָּא (ס) וְאֵת (ו)
דְּלַפּוֹן, (ס) וְאֵת (ו)
אַסְתָּא. (ס) וְאֵת (ו)
פּוֹרְתָא (ס) וְאֵת (ו)
אַדְלֵיא, (ס) וְאֵת (ו)
אַרִידְתָּא. (ס) וְאֵת (ו)
פֶּרְמִשְׁתָּא (ס) וְאֵת (ו)
אַרִיסִי, (ס) וְאֵת (ו)
אַרִידִי (ס) וְאֵת (ו)
וַיִּזְתָּא. (ס) עֶשְׂרֵת (ו)
בְּנֵי הַמֶּן בֶּן-הַמְדִינָה, עֶדְרֵי הַיְהוּדִים--הֶרְגוּ; וּבִבְזָה-
לֹא שְׁלַחוּ, אֶת-יָדָם. יא בְּיוֹם הַהוּא, בָּא מִסְפֵּר
הַהֲרוּגִים בְּשׁוֹשֵׁן הַבִּירָה--לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ. יב וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ לְאַסְתֵּר הַמַּלְכָּה, בְּשׁוֹשֵׁן הַבִּירָה הֶרְגוּ
הַיְהוּדִים וְאָבֶד חֲמֵשׁ מֵאוֹת אִישׁ וְאֵת עֶשְׂרֵת
בְּנֵי-הַמֶּן--בְּשָׂאֵר מְדִינֹת הַמֶּלֶךְ, מִה עָשִׂי; וּמִה-
שְׂאֵלְתְךָ וַיִּנְתֵּן לָךְ, וּמִה-בְּקִשְׁתְּךָ עוֹד וְתַעֲשִׂי.
יג וְתֹאמַר אֶסְתֵּר, אִם-עַל-הַמֶּלֶךְ טוֹב--יִנְתֵּן
גַם-מַחֲר לַיהוּדִים אֲשֶׁר בְּשׁוֹשֵׁן, לַעֲשׂוֹת כִּדְת
הַיּוֹם; וְאֵת עֶשְׂרֵת בְּנֵי-הַמֶּן, יִתְּלוּ עַל-הָעֵץ. יד
וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְהַעֲשׂוֹת כֵּן, וְתִנְתֵּן דָּת בְּשׁוֹשֵׁן;
וְאֵת עֶשְׂרֵת בְּנֵי-הַמֶּן, תִּלְוּ. טו וַיִּקְהְלוּ הַיְהוּדִים
(הַיְהוּדִים) אֲשֶׁר-בְּשׁוֹשֵׁן, גַם בְּיוֹם אַרְבַּעַה עָשָׂר
לְחֹדֶשׁ אָדָר, וַיַּהֲרֹגוּ בְּשׁוֹשֵׁן, שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אִישׁ;
וּבִבְזָה--לֹא שְׁלַחוּ, אֶת-יָדָם. טז וְשָׂאֵר הַיְהוּדִים
אֲשֶׁר בְּמְדִינֹת הַמֶּלֶךְ נִקְהְלוּ וַעֲמַד עַל-נַפְשָׁם,
וְנוֹחַ מֵאֹיְבֵיהֶם, וְהָרוּג בְּשֵׁנָאֵיהֶם, חֲמִשָּׁה
וּשְׁבַעִים אֶלֶף; וּבִבְזָה--לֹא שְׁלַחוּ, אֶת-יָדָם. יז
בְּיוֹם-שְׁלוֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אָדָר; וְנוֹחַ, בְּאַרְבַּעַה
עָשָׂר בּו, וַעֲשֵׂה אֹתוֹ, יוֹם מְשֻׁתָּה וְשִׂמְחָה. יח
וְהַיְהוּדִים (וְהַיְהוּדִים) אֲשֶׁר-בְּשׁוֹשֵׁן, נִקְהְלוּ
בְּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר בּו, וּבְאַרְבַּעַה עָשָׂר בּו; וְנוֹחַ,
בְּחִמְשָׁה עָשָׂר בּו, וַעֲשֵׂה אֹתוֹ, יוֹם מְשֻׁתָּה
וְשִׂמְחָה. יט עַל-כֵּן הַיְהוּדִים הַפְּרוּזִים (הַפְּרוּזִים),
הַיֹּשְׁבִים בְּעָרֵי הַפְּרוּזוֹת--עָשִׂים אֵת יוֹם אַרְבַּעַה
עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אָדָר, שִׂמְחָה וּמְשֻׁתָּה וְיוֹם טוֹב;
וּמְשַׁלַּח מְנוֹת, אִישׁ לְרֵעֵהוּ. כ וַיִּכְתַּב מַרְדְּכִי, אֶת-
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה; וַיִּשְׁלַח סְפָרִים אֶל-כָּל-הַיְהוּדִים,
אֲשֶׁר בְּכָל-מְדִינֹת הַמֶּלֶךְ אַחֲשֻׁרוּשׁ--הַקְּרוּבִים,
וְהַרְחוּקִים. כא לְקִים, עֲלֵיהֶם--לְהִיּוֹת עָשִׂים אֵת
יוֹם אַרְבַּעַה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אָדָר, וְאֵת יוֹם-חֲמִשָּׁה
עָשָׂר בּו; בְּכָל-שָׁנָה, וְשָׁנָה. כב כִּימִים, אֲשֶׁר-
נִחוּ בָהֶם הַיְהוּדִים מֵאֹיְבֵיהֶם, וְהַחֹדֶשׁ אֲשֶׁר נִהְפְּדָ

עשרת בני המן
הולכים בדרכי
אביהם...
לתליה

אסתר מבקשת
יום הארכה
למלחמה

קביעת חג,
משתה ושמחה
לדורות

לָהֶם מַיְגוֹן לְשִׂמְחָה, וּמֵאֲבֵל לַיּוֹם טוֹב; לַעֲשׂוֹת
אוֹתָם, יְמֵי מְשֻׁתָּה וְשִׂמְחָה, וּמְשַׁלַּח מְנוֹת אִישׁ
לְרֵעֵהוּ; וּמְתַנּוֹת לְאֹבֵינָם. כג וּקְבַל הַיְהוּדִים, אֵת
אֲשֶׁר-הִחְלוּ, לַעֲשׂוֹת; וְאֵת אֲשֶׁר-כָּתַב מַרְדְּכִי,
אֲלֵיהֶם. כד כִּי הָמֵן בֶּן-הַמְדִינָה הָאֲגָגִי, עֶדְרֵי-כָל-
הַיְהוּדִים--חָשַׁב עַל-הַיְהוּדִים, לְאַבְדָם; וְהִפְלִיפוֹ
הוּא הַגּוֹדֵל, לְהִמָּס וּלְאַבְדָם. כה וּבִבְזָה, לִפְנֵי
הַמֶּלֶךְ, אָמַר עִם-הַסֵּפֶר, יָשׁוּב מִחֲשֻׁבְתּוֹ הֶרְעָה
אֲשֶׁר-חָשַׁב עַל-הַיְהוּדִים עַל-רֹאשׁוֹ; וְתִלּוּ אֹתוֹ
וְאֵת-בְּנָיו, עַל-הָעֵץ. כו עַל-כֵּן קָרְאוּ לַיָּמִים הָאֵלֶּה
פּוּרִים, עַל-שֵׁם הַפּוּר--עַל-כֵּן, עַל-כֵּן דְּבַרֵי הָאֲגָרָת
הַזֹּאת; וּמִה-רָאוּ עַל-כִּכָּהּ, וּמִה הִגִּיעַ אֲלֵיהֶם. כז
קִימוּ וּקְבַל (וּקְבַל) הַיְהוּדִים עֲלֵיהֶם וְעַל-זֵרְעָם וְעַל
כָּל-הַנְּלוּיִם עֲלֵיהֶם, וְלֹא יַעֲבֹד--לְהִיּוֹת עָשִׂים
אֵת שְׁנֵי הַיָּמִים הָאֵלֶּה, כְּכַתְּבָם וּכְזִמְנָם: בְּכָל-
שָׁנָה, וְשָׁנָה. כח וְהַיָּמִים הָאֵלֶּה נִזְכָּרִים וְנַעֲשִׂים
בְּכָל-דּוֹר וָדוֹר, מְשֻׁפָּחָה וּמְשֻׁפָּחָה, מְדִינָה וּמְדִינָה,
וְעִיר וְעִיר; וַיְמִי הַפּוּרִים הָאֵלֶּה, לֹא יַעֲבֹרוּ
מִתּוֹךְ הַיְהוּדִים, וּזְכָרָם, לֹא-יִסּוּף מְזַרְעָם. (ס)
כט וְתִכְתַּב אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה בֵּת-אֲבִיחַיִל, וּמַרְדְּכִי
הַיְהוּדִי--אֶת-כָּל-תַּקְוָּה: לְקִים, אֶת אֲגָרַת הַפְּרִים
הַזֹּאת--הַשְּׁנִית. ל וַיִּשְׁלַח סְפָרִים אֶל-כָּל-
הַיְהוּדִים, אֶל-שְׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה מְדִינָה--מַלְכוּת,
אַחֲשֻׁרוּשׁ: דְּבַרֵי שְׁלוֹם, וְאַמֶּת. לא לְקִים אֶת-יְמֵי
הַפְּרִים הָאֵלֶּה בְּזִמְנֵיהֶם, כַּאֲשֶׁר קִים עֲלֵיהֶם מַרְדְּכִי
הַיְהוּדִי וְאַסְתֵּר הַמַּלְכָּה, וְכַאֲשֶׁר קִימוּ עַל-נַפְשָׁם,
וְעַל-זֵרְעָם: דְּבַרֵי הַצּוֹמוֹת, וְזַעֲקָתָם. לב וּמֵאֲמַר
אֶסְתֵּר--קִים, דְּבַרֵי הַפְּרִים הָאֵלֶּה; וְנִכְתַּב, בְּסֵפֶר. (ס)

פרסום הנס
בתפוצה רחבה

פרק י

א וַיִּשֶׂם הַמֶּלֶךְ אַחֲשֻׁרֶשׁ (אַחֲשֻׁרֶשׁ) מֵס עַל-
הָאָרֶץ, וְאֵי הַיָּם. ב וְכָל-מַעֲשֵׂה תִקְפוֹ, וְגִבּוֹרֹתוֹ,
וּפְרִשְׁתֵּי גְדֻלַּת מַרְדְּכִי, אֲשֶׁר גָּדְלוֹ הַמֶּלֶךְ--הַלּוֹא-
הֵם כְּתוּבִים, עַל-סֵפֶר דְּבָרֵי הַיָּמִים, לְמַלְכֵי,
מְדֵי וּפְרָס. ג כִּי מַרְדְּכִי הַיְהוּדִי, מְשֻׁנָּה לְמֶלֶךְ
אַחֲשֻׁרוּשׁ, וְגָדוֹל לַיְהוּדִים, וְרָצוּ לְדַבֵּר אֲחֵיו-
דְּדָשׁ טוֹב לְעַמּוֹ, וְדַבֵּר שְׁלוֹם לְכָל-זֵרְעוֹ. (ש)

סוף טוב
הכל טוב...

ברכות שלאחר המגילה

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם הרב את ריבנו, והרן את דיננו והנוקם את נקמתנו, והמשלם גמול לכל אויבי נפשנו, והנפרע לנו מצרינו, ברוך אתה יי, הנפרע לעמו ישראל מכל צריהם, האל המושיע.

הסברים, חידות ושעשועים לפורים

מקור החג

החג נקבע, על פי המסופר במגילת אסתר, כזכר להצלת היהודים שחיו במדינות האימפריה הפרסית בתקופה שאחרי חורבן בית ראשון. האירוע שעליו מסופר במגילת אסתר התרחש בזמן שלטונו של המלך הפרסי אחשוורוש המזוהה כסרכסס הראשון (485-465 לפנה"ס). על פי המסופר במגילה, זמם המן האגגי, השר המקורב ביותר למלך אחשוורוש, "להשמיד, להרוג ולאבד את כל היהודים" אשר בכל ממלכת פרס, ולבזז את שללם. המלך נעתר לבקשה, ויצא כתב מלכות המתיר לאנשי כל מדינה לטבוח ביהודים, ביום יג באדר, יום שאותו בחר המן על ידי הטלת "פור" (גורל). מזימה זו סוכלה בסופו של דבר ולזכר הנס נקבעו ימי הפורים כחג ומועד והתקבלו בכל קהילות ישראל.

מהו הרקע ההיסטורי לסיפור המגילה?

המלך אחשוורוש שעליו מסופר במגילת אסתר עלה לשלטון בהיותו בן 35 והוא דור רביעי למלך כורש הגדול מייסד הממלכה הפרסית שאִפשר ליהודים לשוב לירושלים. אחשוורוש שלט ברוב אסיה והגיע עד לאפריקה ואירופה ואף ניסה לפלוש ליוון. המגילה לא מספרת מה היה סופו של אחשוורוש אולם אם אכן מדובר בסרכסס הראשון הרי שסופו בא לו בהתנקשות של אחד ממתנגדיו. גם דריווש בנו שהיה יורשו במלכות נרצח אף הוא. חז"ל טוענים כי דריווש שהיה מלך נוח ואוהד ליהודים היה בנם המשותף של אחשוורוש ואסתר.

מהם מצוות החג?

חכמים קבעו ארבע מצוות עיקריות בפורים: קריאת מגילה - חכמים תקנו לקרוא את המגילה פעמיים במהלך הפורים. פעם אחת בליל החג ופעם נוספת בבוקר. גם נשים מחויבות בקריאת המגילה, משום שגם הן יצלו בנס הפורים, ולא זו בלבד אלא שהנס עצמו נעשה על ידי אישה - אסתר המלכה. סעודת פורים - במגילה נאמר כי ימי הפורים נקבעו להיות "ימי משתה ושמחה" וחכמים אמרו כי "אין שמחה אלא בבשר וביין". ולכן המצווה בפורים היא לאכול סעודה חגיגית. בגמרא נאמר גם כי בפורים חייב אדם גם להשתכר "עד שלא ידע בין 'ארור המן' לבין 'ברוך מרדכי'". דעות שונות נאמרו בשאלת מידת חיוב ההשתכרות, ויש מהפוסקים שסברו כי לא מדובר בחיוב. משלוח מנות - על פי הכתוב במגילת אסתר ישנה חובה בפורים לשלוח מנות איש לרעהו. חכמים דרשו את המילה "מנות" בלשון רבים, ולמדו כי על כל אדם לשלוח לפחות שתי מנות לאיש אחד. מתנות לאביונים - מצווה נוספת המופיעה במגילת אסתר היא החובה לתת צדקה לפחות לשני עניים. ניתן לקיים את המצווה או בניתנת שתי מתנות, או בהענקת סכום כסף שבו אפשר לקנות אוכל.

מתי חל פורים?

ההלכה קובעת זמנים שונים לחגיגת פורים במקומות שונים, מה שהופך את פורים לחג היחיד בלוח השנה העברי שחל בתאריכים שונים. על פי הנאמר במגילת אסתר, מבדילה ההלכה בין ערים (מקומות יישוב) שאינן מוקפות חומה המכונות "פרזים", בהן מציינים את פורים בתאריך "ד באדר. לעומת זאת בערים שהיו מוקפות חומה בימות יהושע בן נון (כגון ירושלים, יריחו או שושן) נחוג פורים יום לאחר מכן, בט"ו בחודש. בערים עתיקות בארץ ובעולם שלגביהן קיים ספק אם היו מוקפות חומה בימי יהושע בן נון חוגגים את פורים בשני הימים. בין הערים שקיים לגביהן ספק שכזה הן רוב הערים הוותיקות בארץ ישראל, כגון צפת, טבריה, לוד, חברון ויפו. קיימות גם ערים בחוץ לארץ בהן חוגגים את פורים יומיים, כגון איזמיר בתורכיה, חאלב בסוריה ובגדד שבעיראק.

מהם מנהגי החג?

בפורים ישנם מנהגים רבים, שאינם מצוות, אולם הם פשטו בקהילות ישראל במהלך ההיסטוריה והפכו לחלק מהוויה החג. הרעשה ברעשנים - נהגו להרעיש בעת קריאת המגילה בכל פעם שקוראים את שמו של המן וזאת כחלק מהציווי בתורה על מחיית שמו של עמלק, לפי המסורת המן היה מזרעו. לבישת מסכות ותחפושות - מנהג זה החל על פי העדויות שבידנו באירופה בתקופת ימי הביניים והוא שואב את השראתו ככל הנראה מהקרנבלים והפסטיבלים המקומיים שחלים עד היום בעונה זו של השנה. בהלכה אין כמעט התייחסות למנהג ההתחפשות. אחת מההתייחסות הקדומות ביותר לנושא מובאת בהשגותיו של הרמ"א לשולחן ערוך (הרמ"א - ר' משה איסרליש) בהן הוא מצייין את המנהג ואף פוסק אילו מסכות מותרות בשימוש בפורים שבבלישתן אין חשש לאיסור עשיית פסל או מסכה. את מנהג ההתחפשות מכנה הרמ"א בשם "לבישת פרצופים". אזני המן - נהגו לאכול בפורים עוגיות משולשות ממולאות בפרג או בכל מילוי אחר המכונות אזני המן. שורשיו של מנהג זה אינם ברורים. עדלאידע - בתקופת היישוב היהודי בארץ ישראל וכן בשנותיה הראשונות של המדינה היה נהוג לקיים בפורים מצעד חגיגי ברחובות הערים בשם "עדלאידע" תהלוכת "עדלאידע" הראשונה נערכה בתל אביב בפורים תרע"ב (1912). עם השנים הלך והתמעט מנהג זה אולם בשנים האחרונות ישנם ערים שמנסות לחזור ולקיים את המצעד הפורימי. מקור השם עדלאידע הוא באימרה המפורסמת לפורים "חייב אדם להשתכר בפורים עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי"

פתרו את החידה בעמוד 3 ותוכלו לזכות בפרסים שווים

חידון א"ב

א שמו של המלך

ב שני שומרים שבקשו להרוג את המלך

ג פור

ד בנו השני של המן

ה צורר היהודים

ו המלכה הראשונה

ז אשת המן

ח זכור לטוב

ט בה הכל נחתם

י שותים ממנו עד שלא ידע

כ כך הכריזו לפני מרדכי

ל אחד ממנהגי החג הקשור בלבישת מסכות

מ נקראת בפורים

נ החודש שלאחר אדר

ס אחת ממצוות החג

ע שמה של תהלכות פורים

פ שם החג

צ השלימו: "איש...ואויב המן הרע הזה"

ק אבא של סבא של מרדכי

ר מרעישים בו

ש מקום מושבו של המלך

ת היום שלפני פורים

למסמך שחזר - ט' טלביזי אומו - ח' אומי - ל' איל
 ג' א - א' אום - פ' אומא - א' אום - ז' אום - ח' אום - ט' אום - י' אום - י"א אום - י"ב אום
 ט' אום - כ' אום - כ"א אום - כ"ב אום - כ"ג אום - כ"ד אום - כ"ה אום - כ"ו אום - כ"ז אום - כ"ח אום - כ"ט אום - ל' אום
 ל' אום - מ' אום - מ"א אום - מ"ב אום - מ"ג אום - מ"ד אום - מ"ה אום - מ"ו אום - מ"ז אום - מ"ח אום - מ"ט אום - נ' אום
 נ"א אום - נ"ב אום - נ"ג אום - נ"ד אום - נ"ה אום - נ"ו אום - נ"ז אום - נ"ח אום - נ"ט אום - ס' אום - ס"א אום - ס"ב אום - ס"ג אום - ס"ד אום - ס"ה אום - ס"ו אום - ס"ז אום - ס"ח אום - ס"ט אום - ע' אום

כתב חיזיה

אביבה לוי, מושב עוב

שְׁלֶשֶׁה אֵין בְּלֶתֶם בְּאַרְמוֹן הַפְּרִסִי:
הָרֵאשׁוֹן - הָיָה מְסַמֵּר הָעָרֵב בְּמִשְׁתֵּה הַמַּלְכוּתִי, סָחַרר
אֶת רֵאשׁ אַחְשׁוּרוֹשׁ, עֵד שְׁזָמַן אֶת וְשִׁתִּי. אֶסְתֵּר,
לְעַמְתּוֹ, הִשְׁתַּמְשָׁה בּוֹ בְּחֻכְמָה, כִּאֲשֶׁר לְמִשְׁתָּאוֹת
זְמַנָּה אֶת הַמֶּלֶךְ וְאֶת הָמֶן בֶּן הַמְּדָתָא.
הַשֵּׁנִי - בְּלַעֲזָיו אֵין אַרְמוֹן, וְכִנּוּיוֹ בְּמַגְלָה מוֹכִיעַ הָמוֹן!
הוּא עָשִׂיר, נְהַנְתָּן, וְחוֹרֵץ גּוֹרְלוֹת. בְּמַגְלָה מְטַעְמִי
בְּטָחוֹן, רוֹאִים אֶת כְּפָיו רַק שְׂבָעָה.
הַשְּׁלִישִׁי - הִיא שְׁלִישִׁית, וּבְעֶצֶם שְׁנִיָּה, כִּי הָרֵאשׁוֹנָה
שְׁלָמָה בְּרֵאשָׁה. "תְּהִי יָכֵה וְתִשְׁתְּקִי" בְּאַרְמוֹן זֶה
הַמֶּסֶר, אֲךָ נְצִיגְתֵּנוּ, בְּחֻכְמָתָה אֶת זְהוּתָה שְׁמָרָה
בִּסְתֵּר. לְהִיּוֹת מַלְכָּה לֹא רָצְתָה, וּבְמִשְׁחָקִי הַהֶרְמוֹן
לֹא הִשְׁתַּתְּכָה אֲךָ בְּרִגַע הָאֶמֶת, אֶת מַעֲמָדָה נְצִלָּה,
וְאֶת הַמֶּלֶךְ תִּמְרָנָה לְהַצִּיל עִמָּה.

תפאורת

צ	ח	ס	ח	כ	ט	ז	ה	ג	ש	ב	א
ק	ת	ח	י	ר	ו	פ	ת	ז	ו	ע	ס
ל	נ	כ	ט	ז	ה	ג	א	ת	ש	ש	ר
ק	ו	ר	ש	ת	ת	ר	צ	ע	נ	ש	ח
א	ת	ז	י	ו	כ	ט	ז	ה	ג	ש	א
ת	ל	ע	ש	ר	ה	נ	ח	ה	ת	ז	ב
ר	א	ק	פ	ע	נ	ל	י	ה	ה	ו	ש
א	ב	ת	ו	ש	ו	פ	ח	ת	ת	ש	ר
נ	י	ח	ל	נ	ז	ג	י	ז	ל	ג	ת
ס	ו	ע	פ	י	צ	ק	ר	ה	ש	ת	ו
א	נ	ב	ג	ח	י	ר	ו	פ	ב	א	נ
ז	י	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	ל	ח	ת
א	ח	ת	ש	ר	ק	צ	פ	ע	ס	נ	ג
ת	ו	נ	ח	ח	ו	ל	ש	ח	ז	ג	ב

תרמילון
מילים:
 ויזתא, שושן,
 משלוח מנות,
 מתנות לאביונים,
 חסיה,
 תחפושות,
 רעשנים,
 בגתן ותרש,
 פורים,
 סעודת פורים,
 המן הרשע.

עזרו
לליצנים
להגיע לכובעים

שמחה! **פורים**

פתרו את החידה בעמוד 3 ותוכלו לזכות בפרסים שווים

ארגון רבני צהר

בארגון צהר חברים למעלה מ-1,000 רבנים ואנשי חינוך, הפועלים בהתנדבות לקידום זהותה היהודית של מדינת ישראל, מתוך הידברות ושותפות. ארגון צהר מבוסס על עקרונות של יושרה ונאמנות למדינה, תוך מחויבות להלכה ולמסורת היהודית. ארגון צהר זכה באות הנשיא למתנדב על תרומתו לחברה הישראלית.

סיוע בהוכחת יהדות ל-180,000 עולים

בארץ חיים כיום רבבות עולים ממדינות חבר העמים לשעבר שאינם יכולים להוכיח את יהדותם. כתוצאה מכך, רבים מהם נאלצים להינשא בנישואים אזרחיים בחו"ל, תוך נטישת זהותם היהודית. "מרכז שורשים" של צהר פועל בשיתוף משרד ראש הממשלה, "מכון הארי טריגובוף" ו"קן פרידברג". המרכז מסייע לאלפי עולים מדי שנה להוכיח את שורשיהם היהודיים בבתי הדין של הרבנות, לשמר את יהדותם ולהינשא על פי חוק כיהודים במדינת ישראל.

70,000 כלות וחתנים של צהר

למעלה מ-15 שנה משיאים רבני צהר זוגות חילוניים בהתנדבות, בטקסים המתנהלים על פי ההלכה והמסורת היהודית. ארגון צהר מעניק לזוגות ליווי לאורך תהליך הנישואין כולו, מתוך יחס חם וידידותי. ההליך כולל: רישום לנישואין ברבנות, הדרכת כלות ייחודית של מתנדבות צהר וכן עריכת חופה בהתנדבות. מדי שנה עורכים רבני צהר כ-3,000 חופות בהתנדבות לזוגות חילוניים ועד היום נישאו דרך צהר יותר מ-70,000 כלות וחתנים ישראלים.

"שימח את התאריך"
יום שלישי ה' סיון 14/05/13
תיקון ליל שבועות לכולם

חקיקה חברתית ברוח היהדות

"צהר לחקיקה" הוא מיזם חברתי א-פוליטי הפועל בכנסת ישראל. חברי כנסת מכל קצוות הקשת הפוליטית, נעזרים ברבני צהר במסגרת עבודתם הפרלמנטרית, כדי לשלב נקודות מבט יהודיות בתחומי מדיניות, הנהגת ציבור וחקיקה. המיזם מתמקד בתחומי חברה ורווחה ופועל לקידום "צדק חברתי יהודי" במדינת ישראל.

50,000 משתתפים בפעילויות של צהר בחגים

מרבית המשפחות בישראל מבקשות לציין ולחגוג בדרכן את חגי ישראל. פרויקט "צהר לחגים" מעניק חוויית חגים לכל יהודי החפץ בכך, באווירה חמה וידידותית. רבני צהר פועלים בקרב מאות קהילות ציוניות, כדי לפתוח את שער בית הכנסת לכלל החברה. מדי שנה מארח ארגון צהר כ-50,000 דתיים וחילוניים בפעילויות משותפות.

חדש בצהר אגף ברית מילה!

בעקבות הביקוש הרב, הוקמה בצהר מחלקה חדשה המעמידה לרשות הצבור מוהלים מוסמכים שעברו הכשרה ע"י צהר. מטרת המיזם, לאפשר להורים ולכל המשפחה לחוות את ברית המילה כאירוע מרגש ומקרב וליצור הזדמנות נוספת להעמקת זהותם היהודית של עשרות אלפי "משפחות צהר" בכל רחבי הארץ.

ארגון צהר מזמין אותך להיות שותף/ה בפעילות החשובה ובעיצוב דמותה היהודית של מדינת ישראל לפרטים ולמידע: 077-775-6565 | www.tzohar.org.il |

לתרומות: 1800-07-14-14

